

Dienas kārtība

Rīt, ceturtdien, 23. jūlijā

7.30-8.30 Celšanās, rīta rosme
8.30-9.10 Brokastis
8.15-9.30 Kazdangas 3x3 TV ziņas
9.40-12.00 Rīta ievirzes
12.00-12.30 Brīvbrīdis
12.30-13.30 Pusdienas
13.30-14.00 Pulcēšanās ekskursijai pie Kultūras centra
14.00-20.00 EKSKURSIJA
20.00-21.00 Vakariņas
21.00-21.30 Vakardziesma, mazo bērnu guldināšana
21.30-22.30 Brīvais mikrofons Kultūras centrā
22.30-23.30 Nakts viesis Lauma Vlasova
Pirmie Viskrievijas latviešu dziesmu svētki pilī 2.stāva 62.kabinetā
22.30-... Nīkšana, danči

Informācija

Aivars Ērglis
Ināra Molnīka

Himna Kazdangai

Pelēkā dūmakā Dzirnezers klusē,
Alokste ielejā snauz.
Kazdanga dzimtā te, Kurzemes pusē
Vēji Tev paspārnē glauž.

Skabāržu zaros skan gadsimtu sarunas.
Lapegles asaras lej.
Kļāvās dedz sarkanās ciešanu ugunis
Mīlošai dvēselei.

Cerību krāsā ik maijā zied ceriņi.
Saules un pieneņu daudz.
Kazdanga, takas tavas un celiņi
Mūždieniņ atgriezies sauks.

*Nemiet avīzi šovakar līdzī uz Kazdangas
vakaru un dziediet līdzī šo dziesmu!*

Jāpiesakās nometnes TV diskam

Nometnes televīzijas veidotās filmiņas un bērnu izveidoto multenīti nometnes pēdējā dienā būs iespējams iegādāties DVD. Cena 10 Ls. Interesenti diskam var pieteikties laikus pa telefonu 29103091, levai.

Ja gribi vizināties ar laivu

Dzirnezerā var vizināties ar laivu. Zvanīt Mārai Timanei 29823944.

Sargājiet mantas!

Nometnes laikā aicinām sargāt un pieskatīt savas mantas un somas, jo sevišķi danču laikā neatstāt tās uz palodzes!

Otrdien nometnē notika divas neieplānotas un sirsnīgas tikšanās.

Maskaviete Tatjanas Barakauskas ir krieviete, kas dzimusi un uzaugusi Vācijā. Vecāki pārcēlās atpakaļ uz Krieviju, kad Taņai bija 3 gadi. Bet meitene tā arī nav spējusi iedzīvoties Krievijā. Studiju laikā viņa iepazinās ar Latvijas lietuvieti Vitautu Barakauski un viņa dēlu Kristianu. Mazajam latvju zēnam mamma bija nomirusi divu gadu vecumā. No sešu gadu vecuma Kristianu audzināt palīdzēja Taņa. Tomēr Kristians atgriezās Latvijā un nonāca tēta bijušās skolotājas Solveigas Plāts paspārnē. Taņa ik pa brīdim ciemojās Latvijā, viņai iepatikās šī zeme. Pat tik ļoti, ka Taņa sāka mācīties latviešu valodu. Maskavietis, latviešu valodas kursu vadītājs Leonīds Kotovičs piedāvājis Taņai doties uz 3x3 nometni, un nu viņa ir te.

Taņu neparastā uzvārda dēļ uzrunāja Līga Reitere no Ventpils. Redz, savulaik viņa mācījies kopā ar puisi, kam arī bija uzvārds Barakauskis. Un – jā – izrādījās, ka Taņas vīrs ir Līgas skolasbiedrs, un

skolotāja Solveiga ir arī viņas bērnības skolotāja. Otrdien viņi visi satikās.

Otra neparastā satikšanās notika pēc Novadnieku vakara. Kad par sevi sāka stāstīt piena pārstrādes uzņēmuma „Elpa” saimnieks Gundars Sisenis, nometnes dalībnieks Andris Tupesis saausījās. Gundars teica, ka viņš dzimis Sibīrijā, savukārt Andris atcerējās, ka viņiem Omskā kaimiņos dzīvoja Siseņi. Kad abi vīri satikās, izrādījās, ka viņi nāk no mājām, kas patiešām atrodas tuvu viena otrai. Abi bērnībā arī bijuši blakām, bet nav iznācis satikties, bet tas izdevās te – 3x3 nometnē. Jau nākamajā dienā Andris devās aplūkot Gundara ražotni.

Ko mums būs no šiem stāstiem mācīties? Domāt par savām un savu bērnu saknēm. Apjaut, cik svarīgi augt un iesakņoties, nevis tapt izrautam, pārstādītam no vietas uz vietu un nīkt kā vārgam stādam bez stiprām saknēm. Pasaule ir maza, mums zem kājām ir viena zeme. Tajā ir mūsu saknes. Svarīgi veidot un noturēt drošu un stipru pamatu.

Lolita

Apsveicam!

Marina Krastiņa šorīt no dēla Rolanda Valtera saņēma buču, bet no visiem trīsreiztrīsniekiem divkārti garu sveicinājuma dziesmu pusdienās. Tas viņai vārdadienā. Marīnai apsveikums nebija pārsteigums, jo, braucot un nometni, viņa zinājusi, ka tā būs, jo nav 3x3 pirmo reizi. Kad viņai bija 13 gadi, viņa bija nometnē un redzēja šo tradīciju.

Otra šodienas gavīlniece Marija Elizabete Krūmiņa uz pusdienām nebija, tādēļ viņas apsveikuma pušķi saņēma mamma Veronika. Mājās viņi vārdadienu meitiņai gan svinot Elizabetēs, bet priecājās par sveicinājumu arī Marijās.

I. zars

Sportošana ik uz soļa

Ģimene sporto. Nakts orientēšanās pastaigā, kā to nosauca pats organizators Kaspars Rudītis, Brēmaņu ģimene piedalījās pilnā sastāvā - no paša mazākā līdz lielākajam. Pastaigā divu stundu garumā devās pavisam 11 komandas vidēji astoņu cilvēku sastāvā. Uzvarētāji - visi!

Caur zirnekļa tīklu. Edžus Krūmiņš un viņa komanda nakts trasītē godam pievieno pirmo posmu!

Vakariņas nāk! Visatraktīvākais orientēšanās posms bija 1stu Kazdangas raganu midzenis. Raganas solījās nometniekus apēst, izbēgšanas ceļš viens - anekdote!

Gājiens dubulttumsā - tumsa visapkārt un tumsa acīs, kad tām lakats priekšā. Šādā veidā orientēšanās dalībniekiem bija jānoiet gar striķi - gan pa kalniem, gan pa lejām - un neatlaižot rokas.

Kuram labāka atmiņa? Nakts trasītes dalībniekiem tika pārbaudītas ne tikai fiziskās spējas, bet arī atmiņa - bija jāatceras, kādā secībā izkārtoti 10 priekšmeti, tad tādi paši jāvelk no maisa laukā un jāsaliek pareizajā secībā.

Stadionā lido lodes. Sporta ievirzes dalībnieki iemēģināja roku lodes grūšanā. No smagās bumbas nenobijās arī meitenes.

Cauri ūdeņiem. Stafetes skrējējiem nācās šķērsot arī vietējās ūdenskrātuves. Karstā dienā - tieši laikā!

Pāri gravai. Sporta ievirzes vadītājs Kaspars Rudītis nometniekiem bija sagatavojis pārsteigumu - trošu ceļu pāri pils priekšā esošajai gravai. Uz to izveidojās gara rinda - i jauni, i ne tik jauni bija pa-trosi-laisties-gribētāju pulkā.

Ložņā, bitīt, caur zaru zariem. Kārtīgi izskrieties, izdancoties, izlēkāties un arī izvingrināt savu balsi ikviens nometnieks var arī ievirzē Rotaļas un tautasdziesmas visai ģimenei.

Aktīvi ne tikai sporta ievirzē. Nometnes jaunākie dalībnieki aktīvi sporto arī brīvajā laikā.

Viens, divi - aiziet! Sporta ievirzes dalībnieki dodas stafetē.

Sagatavoja Jānis un Aivars

Austras koka zari - saskarsmes nepieciešamība un prieks

Kazdangas 3x3 nometnē Austras koks aug, zaro un zaļo. Zari tiecas aizvien augšup cerībā, ka sasniegs bezgalību. Austras koka zari savieno ļaužu paaudzes, kultūras, tradīcijas. Ja nebūtu zaru, nebūtu virzības augšup, nebūtu attīstības, jo kustība ir dzīves virzītāja un veidotāja.

Folklorā

Anita Ieriķe no Saldus uzsver, ka Folklorā ir pamats visam. Bērnībā viņa augusi laukos pie vecmāmiņas, kura šo pamatu viņā arī ielikusi. Anita Saldū vada folkloras kopu "Medainis". Un tagad Folkloras ievirzē viņa dzied kopā ar citiem:

"Dziedat, dziedat, bajaranes, es, nabadze nedrīkstēju.

Es, nabadze nedrīkstēju, ka pa snuki nedabūju!"

Tā vecos laikos dziedājušas kāzinieces Rucavā. Šī ir teicējas Vijas Līces dziesma, ko viņa mantojusi no savas vecvecmātes Kērstas Kalnas.

Anita Viju Līci sauc par tīrradni un viņas teikto karavīru dziesmu noteikti mācīs arī savai folkloras kopai. Vija uzskata, ka šādi teicēji Dienvidkurzemē gan retumis, bet vēl ir sastopami. Viņi ir ļoti stipri un pamatīgi

cilvēki:

"Tur aiz viņiem kalniem kari karājās,

Tur aiz viņas bērzu birzes francūži sakāvē'.

Dobrije zoldāti, karavīri stalti, bravo malacieri, undracieri, marš! "

Māra Mellēna, kas ir arī Folkloras ievirzes vadītāja, teic, ka šādi vietējie teicēji, kas spēj iemācīt sava novada nedzirdētās dziesmas, ir katras 3x3 nometnes oga. Katrā Latvijas vietā ir zināmie un nezināmie teicēji. Māru vairāk interesē šie nezināmie, kāda ir Vija Līce. Teicēju dzīve mēģinājusi pa visuriem – Skrīveriem, Aizputi, Ukriem, taču Māra priecājas, ka Vija tomēr spējusi saglabāt dzīvu Rucavas tradīciju: "Caur viņu mēs tikām pie viegluma. Tā ir absolūti ekskluzīva iespēja – pieredzēt kopdziedāšanu ar Viju Līci!"

Ģimeņu seminārs

Igo Midrijānis no Kuldīgas apmeklēja 3x3 ģimeņu semināru, ko vada Līga Ruperte un Māra Tupese no ASV. Kāpēc? Viņš ir jau pieredzējis 3x3 dalībnieks un katru gadu šo ievirzi apmeklē ar savu mērķi. Pirmo reizi viņš uz šejieni nācis ar domu par bērnu audzināšanu. Otrajā nometnē – gribējis tikt skaidrībā par attiecībām ar sievu. Sogad viņš nāk pats priekš sevis. Igo patlaban svarīgi ne tik daudz risināt kādu problēmu, kā vienkārši būt vidē, kur tiek par to runāts. Tas piepilda ar iekšēju mieru. Viņam patīk, ka šajā ievirzē katrs dabū to, pēc kā ir atnācis.

Vakar un aizvakar viņš nācis kopā ar savu sešpadsmitgadīgo meitu. Viņai ļoti patīcis. Tas, ka uz semināru vairāk nāk sievietes, nenozīmē, ka vīriešiem šīs lietas interesētu mazāk. Vienkārši ne visi vīrieši ir gatavi publiski klausīties un runāt, tā viņi psiholoģiski ir iekārtoti.

Protams, ne visiem pēc šīm lekcijām izdosies būtiski mainīt savu dzīvi uz labo pusi. Taču semināra dalībnieki sāks vairāk ieklausīties sevī un gūs mieru.

Kura no seminārā gūtajām atziņām viņam noteikti dzīvē noderēs? Igo rāda biezu kladi ar pierakstiem un teic, ka tādu esot vesela kaudze. Nu, labi, ja tik ļoti vajagot, tad viņš pastāstīs par ķēbli. Ja ķēblim ir četras vai vairāk kājas, tad tas ir stabils. Tieši tā ir ar mūsu dzīvi. Tai vajadzīgi daudz balsti – bērni, dzīviesbiedri, darbs, draugi, aizraušanās utt. Tad tā ir stabila. Taču, ja cilvēks dzīvē visu liek

tikai uz vienas kārts, piemēram, bērniem, tad gadījumā, ja šis vienīgais ķēbliša balsts kaut kādu apstākļu dēļ tiek izsists ārā, tad (cilvēka dzīve) sabrūk. Tāpēc dzīvot pilnasinīgu dzīvi ir tik svarīgi.

Ievirzes vadītājas Līga Ruperte un Māra Tupese seminārā grib parādīt, kā veiksmīgāk ģimenes ietvaros veidot savstarpējās attiecības. Piemēri tiek minēti no visām iespējamām dzīves jomām – labvēlīgām/nelabvēlīgām ģimenēm u.c. Viņas runā par visu, kas veicina vai neveicina saprašanos, par komunikāciju, par bērnu audzināšanu. Katru dienu seminārā tiek apskatīts savs temats: piemēram, vērtības vai pašcieņa, un kā ģimene to var veicināt vai graut. Ģimenei ir jābūt sistēmai, kas ir paredzama. Tāpēc veiksmīgām attiecībām ir četri stūrakmeņi: jūtas (vai un kā tās tiek paustas), komunikācija, robežas un kontrole.

Līgai un Mārai ir prieks, ka semināru apmeklē arī bērni. Viņi ir ļoti svarīga ģimenes daļa, un viņu redzējums ir būtisks. Kāds divpadsmitgadīgs puika pēc semināra esot pienācis klāt un teicis, ka esot bijis baigi forši. Par to ir gandarījums. Bērni komentē sacīto un izsaka konkrētus priekšlikumus, un tas nozīmē, ka viņi visam uzmanīgi seko līdzi.

Varbūt Latvijas ģimeņu problēmas tomēr ir atšķirīgas no Amerikas vai citu ārvalstu ģimeņu problēmām? Nē, problēmas visur ir līdzīgas. Un svarīgākais – kļiedēt stereotipus, jo tie rada neveselīgas situācijas.

Rotaļas un tautasdziesmas visai ģimenei

Lieliskāko saikni paaudžu starpā veido kopīgi darīti darbi, sarunas un pavadītie brīvbriži. Māra Mellēna kopā ar Viju Zariņu un Vivitu Skuruli kopā ar ģimenēm iet rotaļās un dzied tautasdziesmas.

Cik tas ir svarīgi 21.gadsimtā? Māra teic, ka neatkarīgi no vecuma, cilvēks rotaļājoties gūst kustību un pašizpaušmes prieku. Bērni pilnīgi dabiski mācās fizisku saskarsmi, iemācās tikt galā ar savu ķermeni, apgūt telpu un ritmu. Māras mērķis ir parādīt, cik tas ir priecīgi – rotaļāties!

Rotaļu prieku izjūt arī piecgadīgā Renāte Ausmane no Aizputes. Viņa ir tā aizrāvusies ar rotaļas burvību, ka manu traucējumu sākumā pat nemana. Vislabāk viņai patikusi rotaļa par ragiem, kad jārāda, kuram zvēram ir ragi, kuram – nē. Renāte ir atjautīga, visus āķīgos jautājumus atbildēja pareizi, tāpēc kīla par nepareizo nav bijusi jādod. Turklāt rotaļu laikā viņa ieguvusi arī jaunu draudzeni Esteri.

Arī Renātes mammai Gundegai Ausmanei patīk izzināt latviešu dzīvesziņu. Un rotaļas tam ir labs iesākums. Rotaļājoties bērns kustas, dzied, domā un izkopj valodu. Protams, var jau arī mājās iet rotaļās, tomēr te, lielā barā, ir jautrāk - te ir jauni draugi un jaunas rotaļas.

Māra uzsver, ka rotaļas rod saikni starp dažādām paaudzēm – te nāk bērni ar saviem vecākiem vai vecvecākiem un spēlējoties bērns ar viņiem sadarbojas.

Rotaļājoties cilvēks gūst saskaņu visdažādākajos līmeņos – kustībā, dziesmās, turklāt te iespējamas visplašākās variācijas. Piemēram, rotaļa "Kumeliņi" vai "Ragi" ne tikai bērnam, bet arī pieaugušajam palīdz atrast Austras koku sevī. Rotaļa ir meditācija, kas palīdz sevi sakārtot. Ritmu un saskaņu cilvēks iegūst pilnīgi citā līmenī.

Tas neattiecas uz vienu konkrētu cilvēku vien. Rotaļa ir kopienas saskaņas forma – cilvēki gūst prieku no sava kustību piedzīvojuma, kustību meditācijas, no telpiskās apjēgsmes.

Rotaļas veido ļoti svarīgu pieredzi – iemāca, kā grūtībās smalki un ar glanci iziet no situācijas.

Svarīgi, lai rotaļājoties viss notiek dabiski, nevis mehāniski. Tad būs arī tas vārds nenoformulējama nervs, kas rada prieku pašam un tiem, kas apkārt!

Tā šie zari zaro. No Austras koka stumbra – uz augšu, līdz kādreiz mazie, trauslie zariņi kļūst par resnajiem, spēcīgajiem, no kuriem atkal un atkal var zarot jaunie.

Jautājumi bērniem

Kāda būs tava ģimene un kur tā dzīvos?

*Eliza Zelča,
Bērzpils, 9 gadi:*

- Par bērniem un vīru es vēl neko nezinu, bet par māju gan zinu. Mums būs lauku māja ar diviem stāviem, un mana istaba būs otrajā stāvā. Man patīk no augstuma skatīties ārā, un tā es varēšu labi redzēt pagalmu. Māja būs brūna, no ķieģeļiem un ar balkoniņu. Pie mājas būs sastādītas puķes. Būs arī maza auguma sunīši, jo tādi man patīk vislabāk.

*Madara Brēmane,
Strazde, 9 gadi:*

- Man būs liela ģimene ar četriem bērniem. Tagad es ģimenē esmu vidējā, man ir četri brāļi – Artūrs, Gundars, Jānis un Andris. Lielā ģimenē ir ļoti labi, jo var daudz spēlēties. Mēs dzīvosim Latvijā un daudz brauksim uz 3x3 nometnēm. Mana māja būs laukos, mums būs suņi un kaķi, bet citu mājlopu gan nebūs.

*Laima Kalniņa,
Rīga, 12 gadi:*

- Man būs vīrs un divi bērni. Vislabāk būtu, ja abi būtu puikas. Dzīvosim privātmājā Juglā, mums būs kaķis un suns – vācu aitu suns vai dobermanis. Tagad es arī dzīvoju Juglā, bet daudzdzīvokļu mājā. Privātmājā var drošāk trokšņot, pie sienas neklapējas kaimiņi un aiz sienas pārāk skaļi neklausās televizoru. Ap manu māju būs sēta un puķu dārzs.

*Zane Kuške,
Ķegums, 8 gadi:*

- Man būs divas meitas, jo meitenes ir vieglāk audzināt. Meitām noteikti būs gari mati. Dzīvosim privātmājā Rīgā. Esmu dzīvojusi gan dzīvoklī, gan mājā, tāpēc zinu, ka mājā ir labāk.

Bēbīšu skolā pat Liepa un Roze

Lai gan visur teikts, ka Bēbīšu skolu vada Dina un Reinis Cepļi, gluži balta patiesība tā nav. Ievirzi vada arī trīsgadīgais Jānis Cepļis, kas pēc pieprasījuma kļūst par ievirzes uzskates materiālu, mantu pārnēsātāju, iedrošinātāju un noskaņas radītāju.

Vakar Bēbīšu skolā bija desmit mazuļi. Visu laiku jaunākais Bēbīšu skolas apmeklētājs – mēnesi vecais Roberts Eduards – uzvedās godam: rāmi gulēja mammai klēpī kā cukurzirnīs pākstī un arī pavēris acis nekādu brēku necēla. Pietiekami labi uzvedās arī Jānis, Kārlis, Ernests, Diāna, Tīna, Meldra, Eduards, Terēze un Bērtulis, turklāt bēbīšiem ir divas meitenes ar retiem un skaistiem vārdiem – Liepa un Roze. Uz Bēbīšu skolu nāk arī pāris mammas, kam mazuļi vēl puncī.

Mammas un tēti, skatoties, cik nenogurstoši bērni ņemas ar Dinas nebeidzamo mantu krājumu, varēja smelt zināšanas ar ausīm. Izrādās, viena no pirmajām mantām, kam būtu jābūt katra bērna lieliskajā mantu kastē, ir prāvas krelles: uz auklas savērtas dažādu lielumu un materiālu bumbas, ko mazulis var pētīt un virpināt. Vēlāk jau der citas mantas

atbilstoši mazuļa vecumam: vēršanai, taustīšanai un pētīšanai. Interesantas ir tās mantiņas, kurām vidū iestiprināts kas skanošs vai krāsains, un mazajam šķiet: es to tūlīņ varēšu izknibināt ārā. Bet knibina, knibina, un neko nevar izknibināt – izskats ir mānīgs. Dina saka: „Tā bērnam var iemācīt saprast, ka ne vienmēr var dabūt visu, kas izskatās paņemams un sasniedzams.” Vēl Dina māca bērnus mudināt mainīties ar rotaļlietām. Tas vedinās saprast, ka dzīvē tā arī ir: ja tu dod man, tad es dodu tev, un mums abiem tā ir interesanti un labi. Un trešais Dinas padoms: negaidiet, lai mazulis pēc rotaļāšanās pats salasa savus klučus, bumbas, krāsainos auduma gabaliņus, puzzles un piramīdas. Nekā! To viņš darīs tikai tad, kad būs tūkstošs un vienu reizi redzējis, kā mantas kārtro mamma un tētis.

Bērni iepazīnās, katru Bēbīšu skolas dalībnieku vedot sava apla vidiņā un skaidri izrunājot viņa vārdu. „Kārlis nāk vidiņā! Roze nāk vidiņā! Meldra nāk vidiņā!” Dina saka: „Ja bērnam dots vārds, tad viņš arī jāsauc viņa skaistajā vārdā, jo tas veicina veselīgu pašapziņu. Kārlis nav jāsauc par Karlo vai Karlūšu, bet gan viņa vārdā – Kārlis.”

Maize, puķes un burkāns zaķim

Uz nometnes mazākajiem dalībniekiem paredzēto vakara pasaciņu nāk ne tikai mazuļi, bet arī viņu mammas un tēti. Daži vecāki fotografē, daži filmē, bet citi sēž rātni un klausās uzmanīgi.

Zaķis ir pavisam īsts, tikai desmitreiz lielāks nekā parastais garausis, turklāt runā skaidrā latviešu valodā, kā jau tas piestāv 3x3 nometnei. Otrdienas vakara pasakā viņš stāstīja par kādu savu braucienu sarkanos ratos. Bērniem nebija ļauts palikt malā, jo ceļā zaķis satika lāpāmo adatu, divas šujamās adatas, pīli, divas ogles un adāmadatu. Ceļā viņi ieraudzīja namiņu ar uzrakstu „Laupītāji”, tomēr saņēma dūšu un devās iekšā. Zaķis bija pat tik drosmīgs, ka no rindas sākuma veikli pārvietojās uz tās beigām un tad, traki trīcēdams un ausis pieglaudis, drosmīgi devās namiņā iekšā. Tur neviena nebija, visi atrada sev vietu un dzīvoja laimīgi. Tā kā adatu, ogļu un pīles lomu uzņēmās bērni, zaķim izvērsās skaļa un raiba pasaka. Adatas gan stāvēja kā

zelts un pīle pēkšņēja godam, bet viena no oglēm tā aizrāvās un iejutās lomā, ka brīžiem pat kļiedza skaļāk par zaķi.

Kad pasaka bija laimīgi beigusies, zaķis devās mājās, lielu pasaku grāmatu padusē pasitis. Bet tas nebija viss, kas viņam mājās jāpārnes. Bērni bija atnesuši dāvanas – biezu rupjas maizes šķēli, lauku puķu pušķīti un burkānu, „Maizīte – vēderam, puķes – dvēselei, bet burkāns – komfortam”, teikdams labas nakts vēlējumus, priecājās zaķis.

3x3 raksta savu vēsturi

Vakar Apvārsnī Līga Ruperte stāstīja par 3x3 vēsturi, Dzintar Zvejniece par 3x3 vēstures grāmatas projektu, bet Rasma Zvejniece – par materiāliem, kas savākti par nometnēm ārpus Latvijas. Vēsture bija skatāma arī vairāk nekā 700 fotogrāfijās uz ekrāna. Bija arī ciemiņi, kas ir savējie – bijušie trīsreiztrīsnieki no ASV Rietumu krasta Rita un Juris Petričeki un Māra un Ojārs Celles.

„Neaizmirstams atmiņā palicis vakars pirmajā Trīsreiztrīs nometnē Garezerā. Lielā neziņā reģistrējām šīs nometnes 160 dalībniekus, bailodamies par varbūtēju neapmierinātību ar ierādītajām telpām un uzturu. Bažījāmies, kā risināsies iepazīšanās vakars, vai cilvēki braucienā nenožēlos. Viss tomēr gāja tik gludi, ka abi ar Arnoldu aiz priekā lēkājām kā mazi bērni,” tā pašu pirmo Trīsreiztrīs nometni ASV Garezerā 1981. gadā atceras 3x3 izloloģā un aizsācēja Līga Ruperte.

Garezera nometnei nākamajā gadā pievienojās ASV Rietumu krasts, 1983. gadā ASV Katskilj, Austrālija un 3x3 Anglijā, Almēlijā.

1987. gadā Anglijā, Straumēnos, sākās vēl otra 3x3 – latviski nerunājošām latviešu ģimenēm.

1985. gadā 3x3 arī Zviedrijā, 1988. gadā latviešu Abrenē Francijā, tur tās turpinājās līdz 90.-to gadu sākumam. Divas 3x3 nometnes notikušas Kanādā 2002 un 2003. gadā.

Tāds ir ārpus Latvijas 3x3 nometņu vēstures īsa stāsts.

Kopš 1990. gada 3x3 audeklā spēcīgu rakstu raksta arī 3x3 nometnes Latvijā, kas Garezera pirmajā nometnē Līgai un Arnoldam likās kā tāls, nesasniedzams sapnis. Bet 3x3 sapņi piepildās.

Cerams, piepildīsies vēl viens 3x3 sapnis – apkopot 3x3 vēsturi grāmatā. Šāda doma pirms vairākiem gadiem radās 3x3 Latvijas padomes locekļiem Dzintar

Zvejnieci. Pagājušajā gadā Vadības loka nometnē Mazsalacā darba grupa pārrunāja un izstrādāja grāmatas satura plānu, vienojoties, ka jāvāc informācija par visām nometnēm, kas notikušas Latvijā (šobrīd jau 39) un ārpus Latvijas (šobrīd 139).

Ārpus Latvijas nometņu sadalā pa šo gadu ir izdevies krietni savākt. Biruta Abula un Līga Ruperte Garezerā, Maija Laiviņa Katskilj, Juris Ruņģis, Arnis Siksnis, Anita Andersone Austrālijā un Aija Mazsīle-Lagzdina Kanādā bija veiksmīgi sakoordinējuši 3x3 vēstures apkopošanas darbu. Citur vajadzēja krietni pūlēties, sameklējot bijušos nometņu vadītājus, ievirzu vadītājus vai dalībniekus, kas varētu palīdzēt ar informāciju un fotogrāfijām. Taču nekas nav neiespējams, un labi palīgi atradās – Māra Celle un Rita Petričeka no ASV Rietumkrasta nometnē, Mārtiņš Zanbergs, Ģirts Zēgners, Ingrida Cāzere no Francijas, Ilze Grickus no Anglijas, Māris Slokenbergs no Zviedrijas nometnē un citi. Labs informācijas avots bija trimdas latviešu laikraksti „Laiks” un „Brīvā Latvija”.

Taču ir vēl krietni daudz „balto plankumu”, kuri jāaizpilda. Tādēļ lūgums tiem, kas bijuši ārpus Latvijas 3x3 nometnēs un kuriem varētu būt fotogrāfijas un cita informācija no tām, ienākt „Austras koka” redakcijā un pārinterēties, vai tas nav tieši tas, kā mums vēl trūkst.

Līdz nākamajam gadam nākamais uzdevums – Latvijas 3x3 nometņu vēstures savākšana un apkopošana, un šajā darbā būs nepieciešama visu nometņu vadītāju palīdzība.

Kāds būs tālākais grāmatas ceļš – vai drukātā, vai elektroniskā veidā – to vēl jādomā pēc finansiālajām un citām iespējām.

Tāpēc ikviens aicināts nākt talkā – ar idejām, savām prasmēm, sakariem, arī finansiāli.

Rasma

Kultūras nama zālē pie sienas varat apskatīt visas pasaules 3x3 nometņu zīmju izstādi. Agrita Krieviņa šīs zīmes izkārtējusi skaistā 3x3 audeklā: metos – gadi, velkos – nometnes nosaukums. Krustpunktā – nometnes zīme. Skatiet to arī nākamajā lapā.

„Nevarēju neatbraukt”

„Kāpēc es braucu uz 3x3? Es nemaz citādi nevaru kā braukt – esmu bijis tik daudzās nometnēs gan Latvijā, gan Amerikā,” tā vakar pēc klavierkoncerta kultūras centra zālē „Austras koka” redakcijai sacīja Jāzeps Vītola Mūzikas akadēmijas profesors Ventis Zilberts.

Parasti viņi koncertē kopā ar vijolnieci Rasmu Lielmani, taču šoreiz Rasma nevarēja tikt uz Latviju laikā, kad te notiek 3x3, tāpēc Ventis uzrunāja savu kolēģi flautisti Ilonu Kudiņu, kura tikai dienu

pirms koncerta Kazdangas 3x3 ieradās no Bostonas Latvijā.

Abu profesionāļu izpildījumā dzirdējām ļoti daudzveidīgu programmu – darbus, ko sarakstījuši gan latviešu komponisti Georgs Pelēcis un Arnolds Šturma, gan Fridrihs Šopēns, Volfgangs Amadejs Mocarts, Georgs Fridrihs Hendelis u.c. Nometnes dalībnieki būtu gatavi klausīties vēl, taču Ventis kā īstens 3x3-nieks sacīja – laika grafiks jāievēro.

Daiga

Daudzinājums Austras kokam

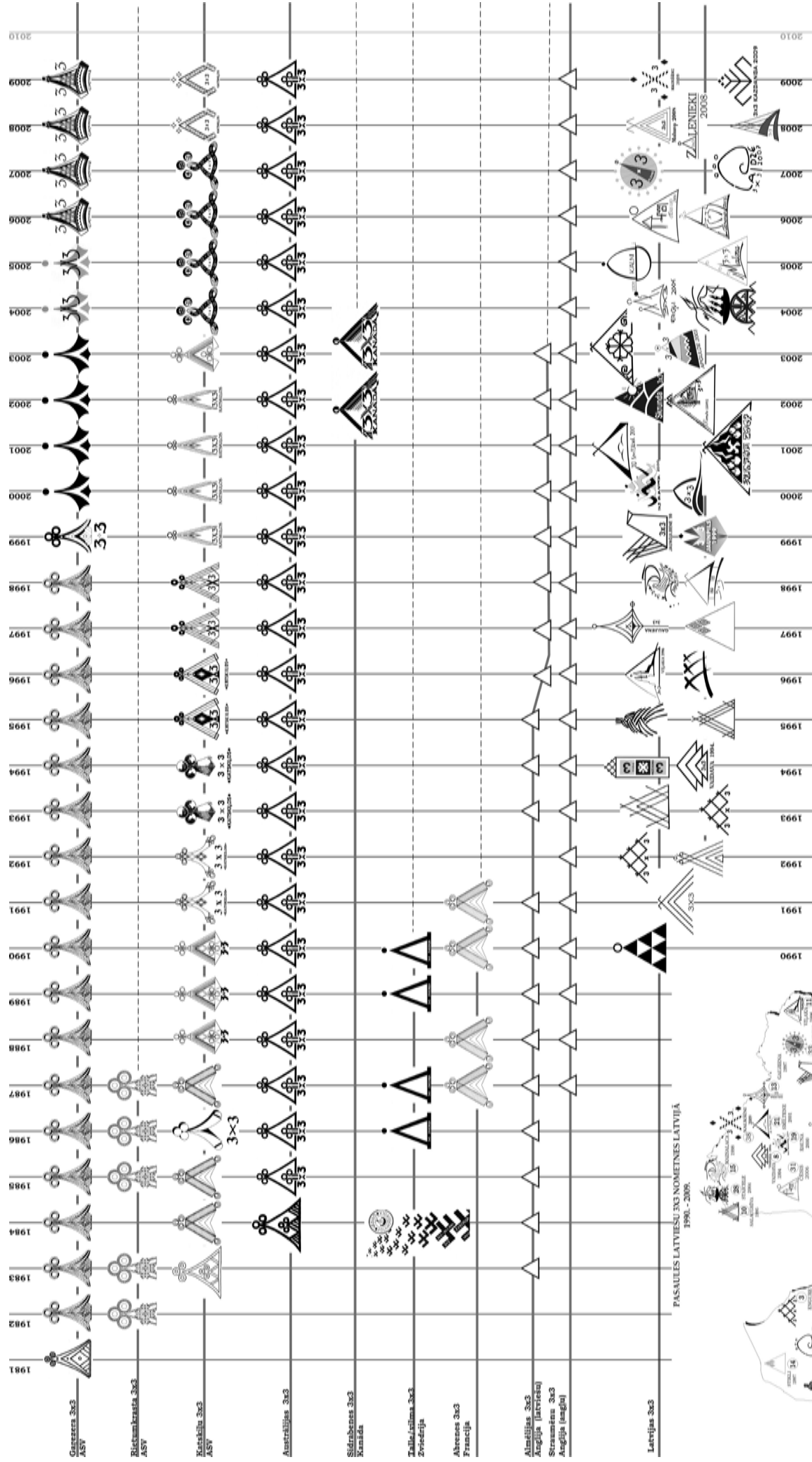
Atmodas laika sākumā, kad 3x3 pirmo reizi notika Latvijā, Madlienā 1990. gadā, daudzi Latvijas latvieši bija gana izbrīnīti par to, ka 3x3 nometnes ietvaros trimdas latviešu vadībā notika Svecišu dievkalpojums un dievturu daudzinājums – toreiz: Seno tēvu padomam. Jau pats fakts, ka tajā laikā, vēl padomju Latvijā, ko tādu darījām, šķita liela uzdrīkstēšanās. No Madlienā 3x3 mūs šķir jau 19 gadu, bet vēl joprojām 3x3 ir vieta, kur dažādos veidos notiek uzdrīkstēšanās.

Arī tas, ka daudzinājums kļuvis no dievturu pasākuma par visas nometnes notikumu, ir uzdrīkstēšanās rezultāts. Mēs esam gājuši plašumā un dziļumā, izveidojuši savus rituālus, ko daudzinājumā veicam, un vienlaicīgi centušies veidot šo notikumu tā, lai tajā notiekošais būtu mūs vienojošs, nevis šķēļošs. Mums ir atšķirīga dzīves pieredze, mums ir dažādas reliģiskās pārliecības, bet šeit, 3x3, mūs visus vieno tas, ka runājam un domājam par vērtībām, kuras nozīmīgas katram latvietim – par vērtībām, kuras mūs vieno. Arī šovakar kopīgi daudzināsim Austras koku, būsim kopā aplī ap uguns vietu, klausīsimies runātājus, kuru pieredze un teiktais var mūs rosināt uz pārdomām, iedvesmot un bagātināt. Nekautrēsimies dziedāt līdz, izjutīsim to, cik vienoti esam, atrodoties aplī plecu pie pleca, un uz daudzinājuma vietu paņemsim kaut vissīkāko pļavas puķīti, lai to pievienotu mūsu simboliski no koka izveidotajam Austras kokam. Piedzīvosim daudzinājumu kā pārdomu mirkli, kurā steigšanās ir lieka, nav vajadzīgas savstarpējas sarunas, un rosināsim arī bērnus būt klusiem un ieklausīties.

Izdzīvosim šo vakaru kā godu vakaru, uzvilksim tautas tērpu, ja tāds ir līdz, vai kaut vai tikai baltu kreklu, lai baltas domas vieglāk domājas.

Inese Krūmiņa

PASAULES LATVIEŠU 3X3 NOMETNES LATVIJĀ 1991.-2009.

PASAULES LATVIEŠU 3X3 NOMETNES LATVIJĀ UN PASAULĒ 1981.-2009.

Novadnieki - vīri kā ozoli

Novadnieku vakarā nometnes dalībnieki tikās ar trim Kazdangā zināmiem vīriem.

Ilggadējais Kazdangas tehnikuma pedagogs Jānis Kolns iepazīstoties uzsvēra, ka viņam ir jau 80 gadi un 7 mēneši un Kazdangā viņš ir no 1953. gada. Viņš apbalvots ar Ātzinības krusta Lielo sevišķās pakāpes goda zīmi, kultūras pasākumu organizators no 1960. līdz 1985. gadam. 40 gadus skolotājs Kolns topošajiem mehāniķiem, zivjkopjiem un citu specialitāšu skolēniem mācījis latviešu valodu, literatūru un estētiku, Kazdangā izveidojis un vadījis teātra kolektīvu. Īpašs stāsts skolotājam bija par kultūras nama būvniecību. No žurku midzeņa un grausta šī vieta pārvērsta, un 1960. gada sākumā nams pabeigts. Par tā iekšējo noformējumu gādājuši mākslinieki Albīns Dzenis un Ernests Treimanis. Skolotājs atcerējās kultūras nama ziedu laikus, kad te regulāri brauca dažādi mākslinieki, zālē pulcējot pat 1000 cilvēkus. Te notika Dzejas dienas, ik mēnesi – kāda teātra izrāde. Kazdanga draudzējās ar Imantu Ziedoni, un viņš te pavadīja vasaras kopā ar Ausmu Kantāni un dēlu Rimantu. Būdam kultūras nama vadītājs, Jānis Kolns sadarbojies ar Kino propagandas biroju Rīgā, tādēļ ik mēnesi kazdandznieki varēja skatīt jaunākās latviešu filmas, tiekoties ar populāriem aktieriem.

Savukārt sportists un rakstnieks Alfrēds Leja atcerējās, kādu viņš – puika no Aizputes – pirmoreiz ieraudzīja Kazdangu. Ieradās viņš te 1943. gadā kā ganuzēns un

bija ļoti pārsteigts un pat apjucis, ieraugot neparasti lielo Kazdangas pili. Alfrēds Leja apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeņa zelta goda zīmi, pedagogs, vēsturnieks un 12 grāmatu autors. „Mana misija ir sports un Kazdanga,” saka Alfrēds Leja. Viņš par savu elku sauc Latvijas izcilo šotāju Jāni Daliņu, jo pats bijis talantīgs un panākumiem bagāts šotājs. Alfrēds Leja joprojām darbojas Latvijas Olimpiskajā komitejā.

Trešais novadnieks – piena pārstrādes uzņēmuma „Elpa” saimnieks Gundars Sisenis ir dzimis Sibīrijā, bet tad kopā ar ģimeni atgriezies Latvijā. Arī Gundars ir latviešu valodas un literatūras skolotājs, bet nodibinājis savu uzņēmumu un smiedamies saka: „Skolotājs no manis neiznāca, - varbūt iznāks piensaimnieks.” Viņa vadītā Ekoloģiskās Lauksaimniecības pārstrādes Apvienība, piena pārstrādes uzņēmums, Kazdangā izveidots 1993. gadā ar ideju palīdzēt vietējiem piena ražotājiem bez starpniekiem iepirkt pienu un to pārstrādāt, maksimāli saglabājot piena produktu dabiskās īpašības. „Elpa” ražo pienu, kefīru, saldo un skābo krējumu, augļu jogurtus, vājpiena biezpienu un dažādu veidu sierus. Pēdējā laika aktualitāte „Elpā” ir idejas par sūkalu pārstrādi. Ir vairākas reālas domas, ko ar tām varētu darīt. Piemēram, pārstrādāt dušas želejā vai īpašās sūkalu lāstekās, ko bērniem našķoties. „Nāciju pazudina nevēlēšanās domāt un darīt,” saka Gundars Sisenis.

Lolita

Sanāciet, sadziediet!

Pēc Kazdangā pieejamās definīcijas mūsu kori tik tiešām nevar saukt par jaukto. Kā zināms, par jaukto kori sauc tādu, kurā daļa māk dziedāt, bet daļa – ne. Laiks rādīs, kuri no tiem esam, taču jau tagad skaidrs, ka mums nav nekādu grūtību prastu pusnošu vietā, kādas redzamas izdalītajās lapiņās, pilnīgi bez jebkādiem diriģentes norādījumiem uzstilizēt vissarežģītākos ritmus. Tāpat uzreiz redzam, kuras notis nav ierakstītas savās vietās, tāpēc tās vienkārši izmetam vai dziedam citas tā, kā izklausās labāk, vārdu sakot – kā dzied tauta!

Sākums gan nebija tik spožs, jo mūsu apakšgals – basi un tenori – izrādījās pavisam trūcīgi pārstāvēti. Tenoru ieradās pat mazāk par desmit (tikai viens). Taču te uzreiz jāpiebilst, ka jau pirmajā mirklī kvalitāte krietni vien pārspēja kvantitāti.

Par laimi vīrietī attiecībā uz kori laikam ir kaut kas no sēnes. Atlika nedaudz palīt, kad viņi sāka uzrasties! Jāteic, ka tenoru skaits dubultojās jau pirmās nodarbības laikā!

Darbs pie repertuāra korim rit pēc ideāla plāna–formulas, no kā ieteiktu pamācīties arī citiem! Pirmo reizi tiekoties, izdomājām, cik priekšnesumu koncertam vajadzētu, tad izdalījām to ar mēģinājumu skaitu (mūsu gadījumā tas ir 4) un tā uzzinājām, cik dziesmu katreiz jāiemācās. Tā arī darām! Neviena cits koris tik ātri neapgūst savu koncertprogrammu kā 3x3 triecienbrigāde!

Lai realizētu darba plānu, jau ar otro mēģinājumu dubultojies diriģentu skaits, un nu mums priekšgalā, kā noskaidrojām pēc horoskopa, ir divi vērši – Kazdangas kora diriģente Sandra Strazdiņa un viņas meita Madara. Ja kādam ir jautājums – ko tad isti dziedam, lai atnāk un pievelk līdzī. Kā saka – viena vieta uz brieža vēl brīva! Pārējiem mūsu programma ir tabu noslēpums! Intrigai tikai piebildīšu, ka dažu no mūsu dziesmu komponistiem kāds jau būs dzirdējis.

Aija

Informācija

Būs raidījums par mūsu 3x3

Skrundas televīzija par 3x3 nometni Kazdangā veidos arī 26 minūšu garu raidījumu, kas būs redzams LTV 1. kanālā 16. augustā plkst. 18.30.

Var nopirkt „Ilgu” disku

Informācijas centrā var nopirkt „Ilgu” jauno disku „Īsākās nakts dziesmas.” Cena 5 Ls.

Šaksies zolītes turnīrs

Šovakar nīkšanas laikā tiks izziņots zolītes turnīra sākums. Atkarībā no dalībnieku skaita uz vietas tiks lemts par komandu sadalījumu un simbolisku dalības maksu, par ko vēlāk uzvarētājam iegādāties balvu.

Savdabīgs bizness

Ar katru dienu kuplāks augs tirdziņš pie ēdnīcas. Ja pirmajā dienā tirgoja tikai ķiršus, tad nu jau nometnes dalībnieki var iegādāties arī upenes, jānogas, ērkšķogas un burkānus. Vakār pēc vakariņām tirgotājiem piebiedrojās pat Laila Kirmuška un Edgars Lipors. Nez, vai bizness izdevās, bet stratēģija bija nedzirdēta. Pie Kazdangas tirgotājiem upēņu tūtu varēja nopirkt par 25 santīmiem, bet pie Lailas un Edgara pārbaudītu (precīzāk – atēstu) ogu tūtu varēja nopirkt par 40 santīmiem.

Nakts ziņas

Nīkšanā trīs lietas

Pienācis nedēļas vidus, un laiks pieminēt to, ka nīkšanā dancotāju un dziedātāju pulkam pievienojies trešais interešu bariņš – spēļu spēlētāji. Šis bariņš ir kupls, skaļš, un, atšķirībā no pirmajiem diviem, īpaši aktīvi vēlējās nakts stundās izmanto galvu.

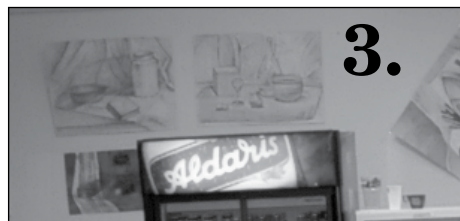
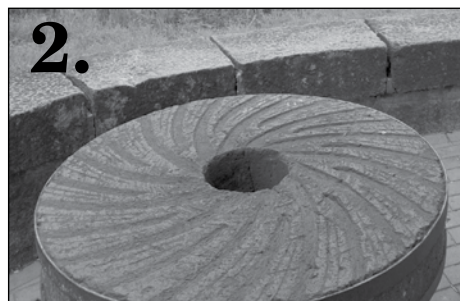
Tā kā starp dziedātājiem uzvarētāju nav, un starp spēlētājiem to ir pārāk daudz, jāmin veiksmīgākie Zagļa dancotāji – Amanda Midrijaņa no Kuldīgas un Eduards Krūmiņš no Rīgas.

Laura

Mikla par 3x3

Vakardienas miklas pareizā atbilde: 3x3 nometnē ir radoša doma, enerģija, pacietība, skraidīšana un spēlēšanās, siltums un patiesums, makteni piedzīvojumi.

Šoreiz - foto mikla! Šeit redzi 5 attēlus: Tev ir jāuzmin, kurā vietā Kazdangas nometnē atrodas attēlā redzamais objekts.

Pareizā atbilde un jauna mikla - nākamajā numurā!

8. zars

Miklu sagatavoja Jānis

Siliņš Kazdangā

Sveika būsana! Kas jauns nometnē? Nu nekas graujošs.

Neapstās porcijas pie brokastu galda liecināja, ka orientācijas gājienā pazuduši vairāk cilvēku nekā piedalījušies. Uz ēdamgalda mannā putra. Kafija? Kafija šodien neesot paredzēta. Punkts, āmen un ālelūjā!

Es negribu plāties, jo tas nav manā dabā, bet jau pirmdien es saņēmu ziņu, ka mani lūgs nākt uz kori, kur esot liela guba sieviešu, bet tikai pāris vīriešu dzimuma dziedoju. Tā kā oficiāls ielūgums kā nenāca, tā nenāca, es ieradās mēģinājumā pats nopasīt diriģentei, kāpēc es esmu aizmirsts.

Nevajadzēja iet. Kopā ar mani ieradās vēl kādi desmit 3x3nieki, un mans speciālais statuss izgaiss: „lūdzu, lūdzu” vietā- „nu var jau nākt”. Es galu galā esmu piedzīvojis koris ar stāžu un neesmu pieradis, ka ar mani tā apietas. Man vienmēr ir bijušas grūtības saprast diriģentu iedomību. Viņiem nepietiek, ka stāv kora priekšā un saņem puķes, ko es esmu nopelnījis ar izcili dziedāšanu, viņi grib, lai uz viņiem arī nepārtraukti skatās! Kāpēc man, pie velna, uz viņu jāskatās, ja esmu redzējis šo personu plātāties manā priekšā neskaitāmas reizes? Pasakiet man to!

Diriģentiem ir vēl viena indeve: viņi grib diriģēt ātrāk nekā koris ir gatavs dziedāt. Piedzīvojošie diriģenti, dzīves skolā mācīti, uz to vairs pārāk neuzstājas, un parasti nobeidz dziesmu kopā ar kori.

Diriģents korim ir vajadzīgs, lai uzdotu balsi, paklanītos publikai un saņemtu puķes, ja tādas vispār dod. Starplaikā viņam vai viņai nevajadzētu maisīties korim pa kājām.

Nemsim klaida latviešu korus, sevišķi mazajos centros. Koncerts. Uzdod balsi, uz īsu brīdi acu kontakts ar diriģentu, pēc tam visiem galvas notīs, vienalga, vai tās pazīst vai nē, jo tur ir arī dziesmas vārdi. Jūs esat mēģinājuši vienlaikus lasīt notis, vārdus un

UN TĀ UN TĀ ES MŪŽAM KLĪSTU... Kā ventīņi orientējas Kazdangā

Orientēšanas pa nakt

Tagad, kad i eslēgt prožektūr un gaism i uz kater stūr, orientēties i makten viegl. Īst orientācijs smeķ varej izbaudīt tikaias piermas diens vakre.

Tad bij piķ mell nakt, ka dižgrāp dubans. Kad izskanej pēdzīga nīceļ dziesm un zagls ar bij beidzes, es lepn gāl ougst pacēls izgā no kultūrs centr. Tumš! Neko nevar rēdzēt. Dur kouč ace! Uz mīrkļ es sasting un eklōses, va kāds nenāk. Dzierdej, ka puiš kōč kur netāl pavad mētiķs. Tād god liet tokš nevar izpušierēt a blōšan peic palīdzib. Tapeic es gā vens pats uz lāb laim. Taustij a kāļ li nonāc uz brūg. Nu bij svarig trāpit viers uz tilt. Es cerej, ka virzens i pareizs, le tikt tam taisen pār nevis šķersam garjam. Un tad pe māt pesitas vadatajs, kas māt āzved āz pils stūr. Beig gala es erōdzij balt busiņ duban dors. Kur busiš, tur vaig meklet cēļ! Es apiet

Pie Tavām krūtīm dusēt bērns lūdzas Tev,
Un acis slēgt un klusēt un ticēt Tev.

skatīties uz diriģentu? Kaut kas ir jāuzdod, un tas ir diriģents. Kāda jēga ir skatīties uz diriģentu, ja tev nekas nenāk no rīkles ārā. Vecākam gadu gājumam ir arī negals ar zobu protēzēm (agrāk tās prasti sauca par liekajiem zobiem, „protēze” skan jau labāk). Bet sauc to, kā gribi, ja tās nav labi pielaiķotas, tās svēlpj. Pareizini vienu protēzi ar, teiksim, trīsdesmit, un zālē ir tāds caurvējš, ka bail. Dzied, ko gribi, viss izklausās pēc “Pūt, vējiņi.”

Biju aizgājis uz Venta Zilberta, Ilonas Kudiņas un bērnu dārza koncertu. Es nepakavēšos pie profesionālajiem izpildītājiem, bet teikšu tikai to, ka redzētais bērnu dārza sniegums liecina, ka ar vecāku līdzdalību, resp., atļautību, viņu bērni varēs arī turpmāk kuplināt instrumentālos un vokālos koncertus, šūcot pa grīdu uz dibena vai kā citādi iepriecinot izpildītāju ar savu klātbūtni.

Savu pirmo un vienīgo vinnestu manā mūžā piedzīvoju otrdienas vakarā pie viesā Alfrēda Lejas. Es par pareizu atbildi- kurš ieguvis latviešiem pirmo olimpisko medaļu, saņēmu balvu - Olimpisko ābeci. Arī es savā laikā biju sportists! 1953. gadā es biju mūsu pavalsts volejbola meistarvienības kapteinis. Kā dziesmā dzied: Neņem man ar pliku rok!

U.

busiņam apkārt, bet cēļ nevar uztāustit. Beig gala eroug balts strīps uz asfalt. Cēļš? Bet ko tik līks strīps. Basketbōļ laukums! Kļit vai nazit! Jaiet apakļam gar busiņ un jasāk nō gāl. Šoreiz es cieš apjēmas nekam viers neskatītes. Gāj acs āžžmiedzs. Pēc māt moment vadatajs bi pro, bet man uzmācas smāg dom. Va tā sievišķs kōč ko baidas? Tas i izmanigs ka kaķs. Pelik sol un bišķiņ pūzdams es bij klāt pe naktsmāj stūr. Smāididams es kāp uz ougš. Tics li 4.stāv, konstate, ka istab dors i ciet. Kāp zem pēc atslēg. Nav! Kāp ougš paraustit dors pa ritigam. Uzbungaj kaimiņien. Viš no iekšpus teic, ka dors i ciet un atslēg nav. Gāj akal zem. Uz atslēg dēļ nevien atslēg nav. Dežurants pras, ko jūs staiga, ko mekle? Atslēgs? Man viens i kābta. Tās der? Der, der ka kulaks uz ac, ka nakts orientācij bez baterej.

Līg